

POLSKA STANIE SIĘ (PRAWDZIWIE) CYFROWA? NOWY RAPORT EKSPERTÓW WSKAZUJE, JAK TO ZROBIĆ

W ostatnich latach w obszarze nowoczesnych technologii pojawiło się wiele publikacji dotyczących Internetu rzeczy, sztucznej inteligencji, blockchain oraz rewolucji przemysłowej 4.0. W tym kontekście należy wskazać na raport „Polska (prawdziwie) cyfrowa. 12 rekomendacji na lata 2019-2023”, który został opracowany przez Instytut Sobieskiego, a jego celem jest przedstawienie polskim politykom i decydom 12 zaleceń, jakie powinny być realizowane w Polsce w latach 2019-2023.

Sporządzone przez grono specjalistów rekomendacje wynikają z obserwacji działań kolejnych polskich rządów w obszarze technologii, a także analizy przygotowanych dokumentów strategicznych dotyczących cyfryzacji państwa. Eksperti wzięli również pod uwagę pozycję Polski w międzynarodowych rankingach. W związku z tym w raporcie stwierdzono, że „nie będzie silnej, bogatej i nowoczesnej Polski bez innowacyjnych i silnych polskich firm sektora teleinformatycznego oraz nowoczesnej i odważnej administracji rządowej”.

Według autorów raportu obecnie mamy do czynienia ze „zmiłą paradygmatu rozwoju”. Dotychczas, w momencie pojawienia się problemu, eksperci, decydenci oraz przedsiębiorcy szukali, a następnie stosowali różnorodne procesy oraz sposoby działania, które miały przynieść właściwe rozwiązanie. Jednak współcześnie, w wyniku wielkich możliwości obliczeniowych, a także ilości dostępnych danych sytuacja się zmieniła. Obecnie kluczową rolę odgrywają maszyny, którym przesyła się opis oczekiwanego rozwiązania, a one, wykorzystując m.in. sztuczną inteligencję, generują właściwy algorytm.

W raporcie wyróżniono „5 rekomendacji ogólnych”, które wskazują na m.in. konieczność przeprowadzenia analizy łańcucha tworzenia wartości dodanej przez rozwiązania Internetu rzeczy (IoT) oraz sztucznej inteligencji (AI) w każdym z 15 obszarów gospodarki z punktu widzenia zysków, a także korzyści dla całej gospodarki narodowej. Co więcej, niezbędne jest określenie środków w ramach budżetów wszystkich ministerstw, które mają być przeznaczone na rozwój IoT oraz AI w sposób bezpośredni lub w formie zachęt finansowych. Po trzecie, według specjalistów równie istotne jest wprowadzenie ulg podatkowych dla firm oraz przedsiębiorców wprowadzających AI i IoT podnoszące rentowność danego podmiotu gospodarczego lub redukujące emisję zanieczyszczeń. Niemniej ważne okazuje się być wprowadzanie dedykowanych programów edukacyjnych na temat AI oraz IoT dla przedsiębiorców. Kluczowe jest także kreowanie popytu na rozwiązania IoT, a także AI za pomocą zamówień publicznych i zachęt fiskalnych dla inwestycji w rozwiązania, które generują wartości dodane dla polskiej gospodarki.

Obok rekomendacji ogólnych w raporcie wyróżniono 7 „wybranych rekomendacji”. W tym miejscu autorzy podkreślili znaczenie konieczności:

- poprawy koordynacji działań agencji rządowych w kontekście IoT oraz innych innowacyjnych rozwiązań;
- stworzenia i uruchomienia specjalnego programu finansowania wdrożeń pilotażowych i referencyjnych dla innowacyjnych rozwiązań IoT o dużym potencjale umiędzynarodowienia, pozwalające na obniżenie ryzyka innowacji;
- usunięcia wielu barier w obszarze m.in. niskiej wiedzy lub świadomości zarówno w zakresie technologii, jak i kierunków ewolucji miast, brakiem modeli opartych na partnerstwie publiczno-prywatnym, a także ograniczeniami w wykorzystywaniu różnych modeli finansowania.
- budowy centralnego repozytorium wiedzy i najlepszych praktyk;
- uruchomienia przez resort zdrowia projektów pilotażowych, które będą wykorzystywać możliwości, jakie daje IoT;
- aktywnego promowania innowacyjnych zamawiających oraz odpowiednie ukształtowanie wytycznych dotyczących kontroli innowacyjnych zamówień, tak aby formalistyczne mechanizmy kontrolne nie powodowały niechęci zamawiających do zakupu innowacyjnych rozwiązań IoT;
- dostosowania polskich norm w zakresie promieniowania elektromagnetycznego (PEM) do warunków, jakie panują w innych krajach członkowskich UE.

W raporcie Instytutu Sobieskiego stwierdzono, że „Polska będzie nowoczesnym państwem wyłącznie wówczas, gdy będzie wykorzystywać nowoczesne technologie w sposób przemyślny i efektywny”. Tak postawiona teza znajduje się również w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR), która mówi o stałym wzroście gospodarczym bazującym coraz silniej na wiedzy, danych, a także doskonałości organizacyjnej oraz rozwoju innowacyjnych przedsiębiorstw i ich ekspansji zagranicznej.

Według autorów raportu obecnie centra decyzyjne oraz kluczowe laboratoria, które odpowiadają za tworzenie innowacyjnych technologii znajdują się poza granicami Polski. Jednak postęp w dziedzinie wiedzy sprawia, że obecni liderzy z czasem przestają nimi być. Taka sytuacja dotyczy zarówno firm, jak i samych państw. W związku z tym w raporcie stwierdzono, że zmiany na rynku są zawsze szansą dla nowych przedsiębiorstw, w tym również polskich firm.

W treści raportu można znaleźć również jedną z kluczowych tez postawionych przez specjalistów Instytutu Sobieskiego – „Jeśli Polska ma być liderem inteligentnych rozwiązań, musi równocześnie być krajem inteligentnych i odważnych, zorientowanych na innowacyjne rozwiązania, zamawiających”.